Uitvoeringsprogramma gemeente Wijchen

Van LES naar uitvoering

Inhoud

1. Inleiding 3
1.1 Leeswijzer 3
2. Projecten per spoor 4
2.1 Spoor 1: Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen 4
2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 8
2.3 Spoor 3: Grootschalige en gebalanceerde opwek 11
2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit 13
2.5 Participatie en communicatie 13
3. Capaciteit en middelen 15
3.1 Capaciteit 15
3.2 Financiële middelen en dekking 15
4. Monitoring & evaluatie 18

1. Inleiding

De LES beschrijft de visie op de energietransitie in gemeente Wijchen tot 2030. In dit Uitvoeringsprogramma maken we de LES concreet, door per spoor te beschrijven welke projecten we uitvoeren. Hierbij gaan we in op het doel, de planning, capaciteit en evaluatiecriteria. Dit Uitvoeringsprogramma is een levend document, dat flexibel kan meebewegen met ontwikkelingen en nieuwe projecten, bijvoorbeeld oplossingen voor netcongestie of een nieuwe visie op windenergie.

De uitvoering van de LES vraagt om een meerjarige inspanning van de gemeentelijke organisatie en haar partners. Dit vraagt zowel om voldoende menskracht als financiële middelen. Met dit uitvoeringsprogramma brengen we ook in beeld wat er nodig is om de projecten tot uitvoering te brengen.

Om scherp te blijven of we de juiste dingen blijven doen in het kader van onze ambities, monitoren en evalueren we onze projecten. Verder geven we bij elk project ook aan wat de evaluatiecriteria zijn. Op deze manier zien we hoe projecten bijdragen aan onze doelstelling en houden we grip op de uitvoering van de LES. Ook zien we waar nieuwe projecten nodig zijn of welke projecten bijvoorbeeld minder succesvol zijn in de praktijk.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de projecten op de thema's:

- Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen
- Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed
- Grootschalige en gebalanceerde opwek
- Duurzame mobiliteit
- Participatie en communicatie

In hoofdstuk 3 komen de capaciteit en middelen aan bod, welke nodig zijn voor de uitvoering van de projecten. Tot slot, wordt in hoofdstuk 4 de methodiek voor monitoring uitgelegd.

2. Projecten per spoor

2.1 Spoor 1: Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen

Project	**Wijkaanpak isolatie**
Doel	Inwoners activeren tot het nemen van isolatiemaatregelen, wat bijdraagt aan energiebesparing en CO_2-reductie.
Beschrijving	In 2024 zijn we gestart we met een lokale, wijkgerichte aanpak. Dat betekent dat we 'wijk-voor-wijk' eigenaar-bewoners benaderen om ze te stimuleren te gaan isoleren en daarmee te besparen op hun energierekening. Middels het Nationaal Isolatie Programma is er subsidie beschikbaar voor specifieke doelgroepen met slechte energie-labels en lage inkomens. We bieden onafhankelijke maatwerkadviezen aan huis, inwoners krijgen via een digitale tool inzicht in mogelijke woningingrepen. Ook voor doe-het zelvers is het mogelijk om advies en (onder voorwaarden) subsidie te krijgen. Er is subsidie voor 546 woningen/isolatie-ingrepen in gemeente Wijchen.
Planning 2025	Voortzetting aanpak
Planning 2026	Voortzetting aanpak
Planning 2027 en verder	Aantallen vanuit de subsidie behalen, mogelijk verlenging aanvragen.
Middelen en dekking	€1.068.133,- (SPUK LAI).
Evaluatiecriteria	Aantal gerealiseerde isolatie-ingrepen

Project	**Energiearmoede aanpak**
Doel	Inwoners met (risico op) energiearmoede extra ondersteunen.
Beschrijving	Energieklussers helpen inwoners energie te besparen door het toepassen van kleine energiebesparende maatregelen. Dit project is zowel gericht op huurders als eigenaar-bewoners.
Planning 2025	Loopt t/m eind 2027
Middelen en dekking	€560.000,- SPUK Energiearmoede
Evaluatiecriteria	Aantal huishoudens ondersteund met maatregelen

Project	**VvE-aanpak (onderdeel wijkaanpak)**
Doel	Eigenaar-bewoners in VvE's helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Om VvE's te ondersteunen, is er een duurzaamheidslening beschikbaar. Daarnaast bieden we procesbegeleiding, informatiebijeenkomsten en werken we aan een subsidieregeling. VvE's kunnen ook terecht bij het Energieloket voor VvE's in Nijmegen.
Planning 2025	Uitwerken subsidieregeling.
Planning 2026	Voortzetten aanpak.
Planning 2027 en verder	Eerste stappen verduurzaming gezet.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak.
Evaluatiecriteria	- Aantal VvE's die gebruik maken van de duurzaamheidslening - Aantal VvE's die gebruik maken van de VvE subsidieregeling

Project	Monumenten aanpak (onderdeel wijkaanpak)
Doel	Eigenaren van monumenten helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Verduurzaming van monumenten kan uitdagend zijn. Daarom wordt hiervoor in 2025 een specifieke regeling opgericht.
Planning 2025	Uitwerken subsidieregeling en start.
Planning 2026	Voortzetten aanpak.
Planning 2027 en verder	Eerste stappen verduurzaming gezet.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak.
Evaluatiecriteria	Aantal keer gebruik gemaakt van de monumenten-regeling.

Project	SMP en compensatiemaatregelen
Doel	Opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) en het uitvoeren van compensatiemaatregelen.
Beschrijving	In het kader van de landelijke aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (2024) is de gemeente voor de korte termijn verantwoordelijk voor het nemen van compensatiemaatregelen. Voor de (middel)lange termijn wordt er een SMP opgesteld. Op basis van dit SMP kan een gebiedsontheffing voor isolatiemaatregelen worden aangevraagd bij de provincie.
Planning 2025	Aanbesteding voor SMP. Uitvoering compensatiemaatregelen.
Planning 2026	Opstellen (gedeeltelijk) SMP.
Planning 2027 en verder	Opstellen (gedeeltelijk) SMP.
Middelen en dekking	€178.549,- subsidie voor SMP. €13.000,- subsidie voor compensatie-opgave. Aanvulling vanuit het ontzorgingsbudget van de begroting.
Evaluatiecriteria	- SMP opgesteld - Uitvoeren van compensatiemaatregelen

Project	Onderzoek naar warmtenet Wijchen
Doel	Het verkennen van de mogelijkheden van een warmtenet in Wijchen.
Beschrijving	In 2021 heeft een quick-scan inzichtelijk gemaakt dat een warmtenet op basis van warmte van de ARN kansrijk kan zijn. In samenspraak met de gemeenten Beuningen en Heumen is een vervolgstudie uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat in een eerste fase potentieel circa 6.300 woningen in de noordelijke wijken van Wijchen kunnen worden aangesloten. In de vervolgfase (na 2030) is voorzien om mogelijk circa 3.200 woningen in Wijchen-Zuid aan te sluiten. Ook de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost kunnen wellicht aansluiten, maar dat vraagt nog de nodige verdieping. Deze uitbreiding is mede afhankelijk van de beschikbare restwarmte van de ARN. Daarnaast is er in Wijchen-Zuid eerder een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de kansrijkheid van een warmtenet in de buurten Diepvoorde/ Hart van Zuid. Hieruit bleek dat een collectief warmtenet op basis van aquathermie uit het Wijchens Meer, onder voorwaarden, technisch mogelijk is. Beide verkenningen worden nu gezamenlijk verder gebracht in de haalbaarheidsstudie naar een warmtenet in Wijchen, op basis van

	warmte van de ARN, mogelijk aangevuld met aquathermie uit het Wijchens Meer. In september 2024 is een intentieovereenkomst tussen de betrokken maatschappelijke partners getekend, te weten GWIB, Talis en ARN. De verdiepende haalbaarheidsstudie die momenteel plaatsvindt geeft inzicht in de technische en financiële haalbaarheid van een warmtenet in Wijchen. Binnen dit traject zijn ook het onderzoek naar de potentie van warmtewinning uit kunstgrasvelden en het onderzoek naar de potentie van miniwarmtenetten ondergebracht, naar aanleiding van 2 moties van de gemeenteraad. We zijn ons bewust van de duurzaamheid en toekomstbestendigheid van de ARN en kijken daarom ook naar alternatieve bronnen.
Planning 2025	• Uitwerking Businesscase met voorkeurstracé • Routekaart warmtenet en warmteprogramma
Planning 2026	• Voorbereiding SOK • Besluitvorming warmtenet
Planning 2027 en verder	• Oprichting warmtebedrijf • Voorbereiding voorlopig investeringsbesluit
Evaluatiecriteria	Procesindicatoren

Project	**Warmteprogramma opstellen**
Doel	Opstellen van een Warmteprogramma, dat duidelijkheid geeft over de beoogde warmtevoorziening per buurt.
Beschrijving	We starten met het opstellen van een warmteprogramma: waarin beschreven wordt welke buurten in de komende 10 jaar van het aardgas afgaan en op welke manier. We baseren het Warmteprogramma op een robuuste bronnenstrategie, die we gezamenlijk met de regiogemeenten opstellen. We maken gebruik van het aanbod van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) voor externe procesbegeleiding. Ook houden we bij het opstellen van het Warmteprogramma rekening met netcongestie, de buurtaanpak met Liander en de invloed hiervan op het tijdspad.
Planning 2025	Start opstellen van concept warmteprogramma onder begeleiding van NPLW.
Planning 2026	Opstellen concept- en definitief warmteprogramma en eind 2026 besluitvorming door college (en gemeenteraad)
Planning 2027 en verder	Uitrol/uitvoering warmteprogramma.
Evaluatiecriteria	Vastgesteld warmteprogramma met duidelijkheid over de beoogde warmtevoorziening per buurt.

Project	Energieloket
Doel	Een compleet en toegankelijk loket voor inwoners.
Beschrijving	Via een digitaal loket op onze gemeentelijke website kunnen inwoners informatie vinden over energie en verschillende diensten die wij vanuit de gemeente bieden. Daarnaast is er – in samenwerking met het Rijk van Nijmegen – een fysiek loket dat 1 keer per week een halve dag open is in Wijchen. Inwoners kunnen hier terecht met allerlei vragen. De komende tijd onderzoeken we hoe het loket verder doorontwikkeld kan worden.
Planning 2025	Uitvoering geven aan fysiek energieloket. Verkenning mogelijkheden met de regio om een lokaal energieloket op te zetten.
Planning 2026	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning).
Planning 2027 en verder	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning).
Evaluatiecriteria	Aantal inwoners dat gebruik maakt van de diensten van het energieloket.

Project	Energiecoaches
Doel	Inwoners advies bieden over energiebesparing.
Beschrijving	Energiecoaches zijn inwoners die inwoners vrijwillig advies geven over energiebesparing. We bekijken de komende periode of de energiecoaches ook op andere gebieden ingezet kunnen worden.
Planning 2025	Verkenning naar andere mogelijkheden om energiecoaches in te zetten.
Planning 2026	Voortzetten inzet energiecoaches.
Planning 2027 en verder	Voortzetten inzet energiecoaches.
Evaluatiecriteria	Aantal inwoners dat een beroep doet op de energiecoaches

2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Project	**Zakelijk Energieloket**
Doel	Bedrijven, organisaties en instellingen informeren over de mogelijkheden rondom verduurzaming.
Beschrijving	Het Zakelijk Energieloket is een digitaal informatieplatform voor bedrijven en organisaties uit verschillende sectoren. Men kan hier terecht voor informatie over duurzame maatregelen, financiering en lokale bedrijven die de maatregelen kunnen uitvoeren.
Planning 2025	Uitvoering geven aan Zakelijk Energieloket.
Planning 2026	Nog onbekend.
Planning 2027 en verder	Nog onbekend.
Evaluatiecriteria	Aantal unieke bezoekers website.

Project	**Regionaal Expertisecentrum Energie (REE)**
Doel	Bedrijven informeren over mogelijkheden voor verduurzaming.
Beschrijving	Bedrijven kunnen hier terecht voor meer informatie en adviesgesprekken over energievraagstukken en verduurzaming. Verder verstrekt het REE informatie over relevante subsidies en wet- en regelgeving. Ook kunnen bedrijven een energiescan aanvragen die inzicht geeft in hoe ze energie kunnen besparen.
Planning 2025	Uitvoering taken REE.
Planning 2026	Nader te bepalen.
Planning 2027 en verder	Nader te bepalen.
Evaluatiecriteria	Aantallen adviezen.

Project	**Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk**
Doel	Bedrijven financiële mogelijkheid bieden voor het bekostigen van verduurzamingsmaatregelen.
Beschrijving	Deze regeling biedt bedrijven de mogelijkheid om een lening af te sluiten voor de verduurzaming van hun pand. Hiervoor komen verschillende energiebesparende maatregelen in aanmerking, zoals isolatie, zonnepanelen, een warmtepomp en het aanleggen van groene daken.
Planning 2025	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2026	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2027 en verder	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Middelen en dekking	Er is een bedrag van €1.000.000 gereserveerd voor de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Tijdig via Perspectiefnota extra middelen aanvragen indien nodig.
Evaluatiecriteria	Aantal bedrijven die gebruik gemaakt hebben van de Stimuleringsregeling

Project	Smart Energy hub Bijsterhuizen
Doel	Met het initiatief wil het bedrijventerrein een grotere mate van energieleveringszekerheid krijgen en minder afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen.
Beschrijving	De insteek is om energie lokaal op te wekken, lokaal te verbruiken en om energie slim te balanceren. Op dit moment is in kaart gebracht hoe iedereen is aangesloten op de onderstations (metrokaart), en is bij 16 bedrijven het energieverbruik in kaart gebracht en wordt gekeken naar samenwerkingsvormen rondom energie.
Planning 2025	Uitwerkingen van onderzoeksresultaten Cinergie voor bestaand deel Bijsterhuizen en vervolg opstellen. Beperkte mogelijkheden, maar opties voor eventuele collectieve contracten worden onderzocht. Voor het uit te breiden deel is de intentie om een gesloten distributiesysteem aan te leggen vanuit Klok. Afstemming met Liander en ACM over mogelijkheden en eventuele toekomstige eigendomsoverdracht naar netbeheerder. Verder loopt het proces rondom de eventuele aanleg van een elektriciteitskabel van ARN naar Bijsterhuizen.
Planning 2026	Doorontwikkeling GDS en Energieplanologie Bijsterhuizen.
Planning 2027 en verder	Nog onbekend.
Middelen en dekking	Subsidie toekomstbestendige bedrijventerreinen van provincie zo goed als op. Aanvraag Regiodeal en aanvraag EFRO via Klok lopen. Ook subsidie ontvangen voor onderzoek vanuit Nijmegen. Gesprekken lopen over eventuele extra middelen inzet Nijmegen.
Evaluatiecriteria	Voldoende levering energie-uitbreiding Bijsterhuizen en verzachting congestieproblematiek bestaand deel Bijsterhuizen.

Project	Energy Hub Wijchen-Oost
Doel	De energy hub op bedrijventerrein Wijchen-Oost wil het terrein toekomstbestendiger maken door het opzetten / verbeteren van het organiserend vermogen op de bedrijventerreinen.
Beschrijving	Het initiatief beoogt 75 ondernemers aan tafel te krijgen om energiedata/informatie op te halen en de problemen met de energievoorziening op te lossen. Door dit onderzoek willen ze slimme energiesystemen realiseren op het bedrijventerrein waarmee gewerkt kan worden aan het voorkomen en/of verminderen van de effecten van netcongestie.
Planning 2025	Afronding.
Planning 2026	Gereed.
Middelen en dekking	Door gemeente Wijchen is een subsidie beschikbaar van €15.000,- en door Provincie Gelderland is een subsidie van maximaal €19.220,- beschikbaar gesteld.
Evaluatiecriteria	- Voldoen aan het omschreven doel.

Project	CO_2-Prestatieladder
Doel	Monitoren van de CO_2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie, met als reductiedoel 12% CO_2-reductie in 2026 ten opzichte van 2022.
Beschrijving	De CO_2-prestatieladder is een managementinstrument om te sturen op CO_2-reductie. Uit metingen blijkt waar het effectief is om op CO_2-reductie te sturen, op basis hiervan zijn verschillende maatregelen geformuleerd.
Planning 2025	Het analyseren van CO_2-uitstoot van 2024 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2025. En het vergroten van 'duurzaamheidsbewustzijn', met als focusgebied de gemeentewerf.
Planning 2026	Het analyseren van CO_2-uitstoot van 2025 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2026. Met mogelijk een focusgebied welke uit de CO_2-prestatieladder audit van 2025 komt.
Planning 2027	Project loopt t/m datajaar 2026. Dit moeten we in 2027 vaststellen. Heroverweging over voortzetting in 2027 met mogelijk nieuwe reductiedoelstellingen.
Evaluatiecriteria	Jaarlijks voldoen aan de CO_2-prestatieladder audit.

Project	Duurzaam portefeuilleplan gemeentelijk vastgoed
Doel	Realiseren van doelstelling voor gemeentelijk vastgoed 95% CO_2-reductie in 2050.
Beschrijving	Opstellen van een routekaart voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
Planning 2025	Routekaart ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad.
Planning 2026	Opstellen uitvoeringsplan, start uitvoering routekaart.
Planning 2027 en verder	Verder uitrollen routekaart.
Evaluatiecriteria	Mate van CO_2-reductie in gemeentelijk vastgoed

2.3 Spoor 3: Grootschalige en gebalanceerde opwek

Project	**Windpark Bijsterhuizen**
Doel	Faciliteren dat Windpark Bijsterhuizen gerealiseerd kan worden.
Beschrijving	Vergunningsprocedure en realisatie van windpark Bijsterhuizen.
Planning 2025	2025 en 2026 zullen grotendeels bestaan uit het voeren van de juridische beroepsprocedure en het behandelen van deelvergunningen voor het project. Daarnaast dienen wij te waarborgen dat de gemaakte afspraken in de anterieure overeenkomst worden opgevolgd.
Planning 2026	Zie 2025.
Planning 2027 en verder	Naar verwachting zullen het bestemmingsplan en de vergunningen in 2027 onherroepelijk worden en zullen de werkzaamheden met name bij openbare ruimte en beheer, vergunningverlening en toezicht liggen.
Evaluatiecriteria	Realisatie van Windpark Bijsterhuizen

Project	**Tender tweede windpark**
Doel	Keuze maken voor een tweede windproject met de beste locatie en voorwaarden.
Beschrijving	Tenderprocedure opzetten samen met een extern adviesbureau.
Planning 2025	Tenderleidraad opstellen.
Planning 2026	Mogelijk besluit nemen (hierin zit afhankelijkheid van de besluitvorming over het hoogspanningsstation) en daarna richting realisatie inclusief bijbehorende stappen.
Planning 2027 en verder	Richting realisatie van windpark.
Evaluatiecriteria	- Op termijn: hoeveel windpark bijdraagt aan de opgave. - Verloop en lessen van het proces.

Project	**Zonnepark Bankhoef**
Doel	Realiseren van zonnepark Bankhoef.
Beschrijving	Eerder is het project vergund, maar nog niet gerealiseerd. De gemeente denkt mee over de mogelijke aansluiting van het zonnepark.
Planning 2025	Stappen zetten richting realisatie, maar eerst in afwachting van de mogelijkheden voor een netaansluiting.
Planning 2026-2027	Mogelijk uitloop.
Evaluatiecriteria	- Park wordt aangesloten, gerealiseerd en draagt met 28 MW bij aan de opgave (gemeentelijk en RES).

Project	**Buurtaanpak Liander**
Doel	Toekomst vastmaken laagspanningsnet.
Beschrijving	De elektriciteitsvraag zal tot 2050 verdrievoudigen. Omdat alle wijken van voldoende stoom te voorzien moet het laagspanningsnet verzwaard worden. Dit betekent concreet een verdubbeling van middenspanningruimtes(MSRs) en bijbehorende bekabeling. Om dit effectief en planmatig aan te pakken werkt de gemeente Wijchen samen met Liander aan de buurtaanpak. Voor iedere buurt wordt een plan gemaakt om met een eenmalige ingreep het net toekomstvast te maken. Dit plan, inclusief alle locaties voor nieuwe MSRs wordt ruim een jaar van tevoren naar inwoners gecommuniceerd.
Planning 2025	Vaststellen Samenwerkingsovereenkomst en eerste (pilot) Buurtrealisatieplan.
Planning 2026-2027	2 buurtrealisatieplannen per jaar vaststellen.
Evaluatiecriteria	- Aantal vastgestelde buurtrealisatieplannen per jaar.

Project	**Hoogspanningsstation 380/150kV TenneT**
Doel	Het elektriciteitsnet in Noord-Brabant te ontlasten. Gemeentelijke inzet heeft het doel om de inpassing in gemeente Wijchen en het participatietraject zo goed mogelijk te laten verlopen.
Beschrijving	Hoogspanningsstation 380/150kV TenneT Netbeheerder TenneT is voornemens om het elektriciteitsnet uit te breiden met een nieuw te realiseren 380/150kV station in Wijchen. Het station bedraagt zo'n 26 hectare, de exacte locatie is nog niet bekend. Primair zijn TenneT en het Ministerie van Klimaat en Groene Groei als bevoegd gezag verantwoordelijk. De gemeente en provincie zijn betrokken bij de ontwikkeling en vervolgstappen.
Planning 2025	Voornemen en participatieplan publiceren en afweging van locaties.
Planning 2026	Voorkeurslocatie en de nodige vervolgstappen worden inzichtelijk.
Planning 2027 en verder	Vervolg.

2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit

Project	**Meerjarig Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (MUP)**
Doel	Het MUP beschrijft wat we concreet gaan doen om het toekomstbeeld uit het Mobiliteitsplan waar te maken, waaronder de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit.
Beschrijving	Uitvoeren van de projecten in het MUP. Voor actuele projecten en ontwikkelingen verwijzen we naar het MUP.
Planning 2025	Zie MUP.
Planning 2026	Zie MUP.
Planning 2027 en verder	Zie MUP.
Evaluatiecriteria	Zie MUP.

2.5 Participatie en communicatie

Project	**Gemeentebrede campagne**
Doel	Positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen creëren en mensen aanzetten tot treffen van maatregelen.
Beschrijving	De gemeente stimuleert Wijchenaren om zelf stappen te zetten richting een toekomst die aardgasvrij is. De publiekscampagne: 'Pak jouw moment' is in maart 2025 gestart. De campagne is gericht op gedragsverandering en mensen activeren om verduurzamingsmaatregelen te treffen.
Planning 2025	Uitrol campagne Pak jouw Moment.
Planning 2026	Uitrol campagne Pak jouw Moment. Evaluatie voor vervolg.
Evaluatiecriteria	Inwoners hebben meer inzicht in kleine dingen die ze kunnen doen om energie te besparen.

Project	**Sociale kaart**
Doel	Stimuleren van inclusiviteit binnen de wijkaanpak door bereiken van specifieke doelgroepen.
Beschrijving	We brengen in beeld waar specifieke doelgroepen zich binnen de gemeente bevinden en welke sleutelfiguren mogelijk een rol kunnen spelen in het bereiken van deze specifieke doelgroepen. Ook vragen we sleutelfiguren mee te denken over onze communicatiemiddelen voor beter bereik en bij aanvang van het project om participatie te vergroten. Op termijn streven we naar betere bekendheid van de mogelijkheden die we aanbieden en het daadwerkelijk treffen van duurzaamheidsmaatregelen.
Planning 2025	Opstellen sociale kaart en start uitvoering.
Planning 2026	Nog onbekend.
Evaluatiecriteria	Inzicht in waar sleutelfiguren zich bevinden en bouwen gezamenlijk aan een netwerk.

Project	Ondersteuning inwonersinitiatieven
Doel	Ondersteunen van inwonersinitiatieven die in lijn zijn met onze doelstellingen.
Beschrijving	We zijn als gemeente ondersteunend en faciliterend aan inwonersinitiatieven. Het initiatief moet bestaan uit minimaal 3 personen. Maximaal verstrekken we 10.000 euro per initiatief.
Planning 2025	Voorwaarden concretiseren voor ondersteuning.
Planning 2026	Voortzetten project.
Planning 2027 en verder	Voortzetten project.
Evaluatiecriteria	Aantal inwonersinitiatieven en voortgang daarbinnen.

3. Capaciteit en middelen

Om uitvoering te geven aan de LES en dit uitvoeringsprogramma is het van belang dat er voldoende menskracht en financiële middelen beschikbaar zijn.

3.1 Capaciteit

Voor de projecten in dit uitvoeringsprogramma gaan we op dit moment uit van de volgende inzet:

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 0,8 FTE Regionale samenwerking: 0,2 FTE Participatie: 0,6 FTE Communicatie: 0,6 FTE Juridisch advies: 0,4 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 1,2 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,4 FTE	Grootschalige opwek: 0,8 FTE	Duurzame mobiliteit: 0,6 FTE
Warmte: 1 FTE	Energiemanagement en CO2-prestatieladder: 0,3	Netcongestie (incl. hoogspanningsstation): 0,7 FTE	
Totaal: 7,6 FTE			

Veranderingen en nieuwe projecten

Bovenstaande tabel toont de capaciteit voor kalenderjaar 2025. Het uitvoeringsprogramma is een levend document, dat flexibel kan meebewegen met ontwikkelingen binnen projecten of bij het ontstaan van nieuwe projecten. Aan de hand van evaluaties binnen projecten, blijven we kritisch reflecteren op de benodigde inzet. Afhankelijk van nieuwe projecten zal er gekeken worden welke capaciteit nodig is om het project te bemensen.

Tot slot, kan er naar aanleiding van resultaten uit de monitoring gekozen worden om meer of minder capaciteit te organiseren voor de inzet op bepaalde inhoudelijke sporen. Deze keuzes zijn van invloed op de totaal benodigde capaciteit.

3.2 Financiële middelen en dekking

In onze begroting zijn budgetten beschikbaar om uitvoering te geven aan de projecten van dit uitvoeringsprogramma. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk jaarlijks aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord: de CDOKE-regeling. De CDOKE-gelden kunnen benut worden voor het versterken van de personele bezetting voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid. Elk jaar dient verantwoord te worden hoe dit geld besteed is. Er wordt momenteel gewerkt aan een regeling voor na 2025, hiervoor is bij het Rijk al budget gereserveerd[1].

[1] Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), RVO. Bron: https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/cdoke#na-deze-regeling

Daarnaast keert het Rijk specifieke uitkeringen uit aan gemeenten en provincies om bepaald beleid van de Rijksoverheid uit te voeren, de zogenaamde SPUK-uitkeringen. In dit uitvoeringsprogramma betreft het de SPUK Lokale Aanpak Isolatie, waarmee gemeenten middelen ontvangen om slecht geïsoleerde woningen te verduurzamen. Ook is de SPUK Energiearmoede tot eind 2027 relevant. Deze subsidie dient om huishoudens die kampen met energiearmoede te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Over de inzet van de SPUK-gelden dient gemeente Wijchen ook verantwoording aan het Rijk af te leggen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de CDOKE-gelden een groot deel van de kosten dekken. Met name voor 2025 heeft het Rijk een extra uitkering gedaan. De hoogte van de CDOKE voor 2026 en 2027 is nog niet vastgesteld, op basis van de huidige informatie verwachten we dat deze voor 2026 en 2027 circa € 900.000,- zullen zijn. Ook de resterende CDOKE-gelden uit 2024 en 2025 kunnen we dan nog benutten.

Middelen			
resultaat 24	**2025**	**2026**	**2027**
Programmagelden	€ 124.701	€ 124.701	€ 124.701
Klimaatakkoord gelden (CDOKE)	€ 1.200.000	€ 916.645	€ 975.994
sub-totaal	**€ 1.324.701**	**€ 1.041.346**	**€ 1.100.695**
Cdoke gelden resultaat 24 **€ 783.373**	€ 33.373	€ 400.000	€ 350.000
totaal inclusief resultaat cdoke 2024	**€ 1.358.074**	**€ 1.441.346**	**€ 1.450.695**
SPUK energiearmoede	**€ 560.000**		
SPUK nationaal isolatieprogramma (LAI)	**€ 2.565.269**		
TOTAAL	**€ 4.483.343**	**€ 1.441.346**	**€ 1.450.695**

Begroting 2025
Uit de begroting op de volgende pagina blijkt de voorgenomen verdeling van de middelen over de verschillende sporen.

De kosten voor spoor 1 – energiebesparingen woningen en aardgasvrij Wijchen, worden gedekt vanuit de posten ‘Duurzame Warmte’ en ‘ontzorging'. Daarnaast worden de SPUKS hiervoor ingezet. De activiteiten voor spoor 2 – verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed – worden gedekt vanuit ‘Energietransitie - overkoepelend'. De post ‘Duurzame Elektriciteit’ komt overeen met spoor 3 – grootschalige en gebalanceerde opwek. Spoor 4 – duurzame mobiliteit – wordt met name gefinancierd vanuit het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. De formatie voor mobiliteit wordt bekostigd vanuit de post ‘capaciteit’ bij ‘Energietransitie Overkoepelend', net als de andere formatie die genoemd is in paragraaf 3.1. De kosten voor communicatie en participatie worden ondergebracht bij de projecten waar ze betrekking op hebben, dus verdeeld over de verschillende sporen.

Begroting Energie 2025		
Energietransitie - overkoepelend		**€ 766.858**
	Capaciteit	**€ 620.598**
	CO2-prestatieladder	**€ 12.260**
	Duurzaam portefeuilleplan	**€ 5.000**
	Lokale Energiestrategie	**€ 14.000**
	GMR	**€ 30.000**
	Duurzame mobiliteit	**€ 15.000**
	Incidentele uitgaven verduurzaming	**€ 20.000**
	Smart Energie Hubs	**€ 50.000**
Duurzame Elektriciteit		**€ 110.000**
	Tender Wind Bos en van Rijn	**€ 45.000**
	Juridische ondersteuning	**€ 60.000**
	Omgevingsfondsen	**€ 5.000**
Duurzame Warmte		**€ 135.000**
	Warmtetransitie Wijchen	**€ 120.000**
	Initiatievenbudget	***€ 15.000***
Ontzorging		**€ 347.900**
	Energieloket + coaches	**€ 135.000**
	Campagne	**€ 50.000**
	Isolatieaanpak	**€ 122.500**
	SMP	**€ 40.400**
	SUB-TOTAAL	**€ 1.359.758**
SPUK(s)		**€ 2.664.233**
649006	*Energiearmoede*	*€ 560.000*
649007	*Nationaal IsolatieProgramma (NIP)*	*€ 2.104.233*
	TOTAAL	**€ 4.023.991**

Begroting 2026 en 2027

Op basis van de kennis die we nu hebben over de verwachte middelen en projecten, hebben we onderstaande onderverdeling gemaakt voor komende jaren. Deze zullen we jaarlijks bijstellen op basis van de inzichten van dat moment.

	begroting 2025	**begroting 2026**	**begroting 2027**
Energietransitie - overkoepelend	**€ 766.858**	**€ 814.000**	**€ 819.000**
Duurzame Elektriciteit	**€ 110.000**	**€ 115.000**	**€ 116.000**
Duurzame Warmte	**€ 135.000**	**€ 144.000**	**€ 145.000**
Ontzorging	**€ 347.900**	**€ 368.000**	**€ 370.000**
Subtotaal	**€ 1.359.758**	**€ 1.441.000**	**€ 1.450.000**

Onzekerheden

We volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van financiering en passen waar nodig onze aanpak daarop aan. Dit geldt zowel voor de ambtelijke organisatie en inzet van capaciteit en middelen als voor projecten en activiteiten die onze inwoners, bedrijven en partners beïnvloeden. De verwacht is dat de komende jaren vanuit het Rijk financieringsstromen blijven komen voor de energietransitie en het oplossen van de netcongestieproblematiek. Uiteraard zijn we hierin afhankelijk van het Rijk en de koers die zij vaart.

4. Monitoring & evaluatie

Om scherp te blijven of we de juiste dingen blijven doen in het kader van onze ambities, monitoren en evalueren we onze projecten. De energietransitie kost tijd en gaat gepaard met onzekerheden en steeds nieuwe ontwikkelingen. Met monitoring houden we grip op de uitvoering van de LES, zien we waar nieuwe projecten nodig zijn of welke projecten bijvoorbeeld minder succesvol zijn in de praktijk. We rapporteren eenmaal per jaar over de voortgang van de projecten en de gestelde doelen. De jaarlijkse monitor bestaat uit onderstaande drie onderdelen.

Generieke indicatoren

Dit onderdeel geeft een kwantitatieve stand van zaken voor diverse indicatoren. Dit zijn indicatoren uit openbare data bronnen.

We voorzien de volgende generieke indicatoren:

- CO_2 uitstoot per sector en totaal
- Energieverbruik per sector en totaal
    - Woningen (aardgas en elektriciteit)
    - Gebouwen
    - Mobiliteit
    - Industrie/landbouw
- Energieverbruik per drager en totaal
    - Warmte (o.a. aardgas)
    - Elektriciteit
    - Voertuigbrandstoffen
- Duurzame energie per thema en totaal
    - Elektriciteit
    - Warmte
    - Mobiliteit

We voorzien een aantal specifieke indicatoren die meer gedetailleerd inzicht geven in bovenstaande onderwerpen:

- Zonnepanelen op daken
    - Totale potentie
    - Gerealiseerde panelen grootschalig en kleinschalig
    - Resterende potentie
- Duurzame energie projecten met SDE subsidie
    - Beschikt
    - Gerealiseerd
- Percentage aardgasvrije woningen
- Mobiliteit
    - Elektrische, hybride en waterstof voertuigen
    - (snel)Laadpunten
    - Op termijn: aantal duurzame verplaatsingen

Projectindicatoren
De tweede categorie bestaat uit kwantitatieve en kwalitatieve informatie vanuit de uitvoering van projecten in het uitvoeringsprogramma. Het is kwantitatief als er specifieke cijfers worden bijgehouden per project, bijvoorbeeld het aantal uitgevoerde isolatiemaatregelen of het aantal bezoeken van energiecoaches. In het uitvoeringsprogramma zijn al een aantal evaluatiecriteria genoemd. Deze zullen we de komende tijd nader specificeren om ze beter meetbaar en werkbaar te maken.

Kwalitatieve beschrijving van voortgang LES algemeen
Jaarlijks wordt er een rapportage gemaakt die duiding geeft aan de generieke indicatoren en de projectindicatoren. Hierin worden ook lokale ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van nieuwbouw en bedrijvigheid meegenomen. En landelijke ontwikkelingen, als die grote impact hebben op de realisatie van doelen. Met de rapportage evalueren we of we op koers liggen richting doelbereik of moeten bijsturen.